

Endringsforslag til NTFs etiske regler

§ 13 Samarbeid med spesialist.

Arbeidet med et etisk regelverk vil alltid være en kontinuerlig prosess, da det til en hver tid må være knyttet opp mot et samfunn som er i stadig endring.

NTF hadde i 2011 en grundig gjennomgang og revidering av sine etiske regler. I vårt arbeid med saker i etisk råd, erfarer vi hvordan det nye regelverket fungerer, og vi ser allerede at noen paragrafer bør presiseres eller utdypes. §13 er en slik paragraf.

Etter revisjon av NTF's Etiske regler, vedtatt på Representantskapet i 2011, lyder § 13 som følger

§ 13 Samarbeid med spesialist

Når en pasient er henvist til spesialist eller annen spesielt kompetent tannlege for en bestemt behandling eller vurdering, skal henvisende tannlege så snart som mulig orienteres om diagnose og utført behandling.

Ytterligere behandling skal ikke utføres uten at henvisende tannlege orienteres.

Henvisning og tilbakevisning av pasienter mellom kolleger må bygge på faglige kriterier og pasientens behov for et kontinuerlig helsetilbud.

Formålet med bestemmelsen i § 13, tredje avsnitt, er å bidra til at pasienter og andre, kan ha tillit til at helsepersonell tar tilstrekkelige faglige hensyn når de yter helsehjelp, også når de henviser til annen konkret behandler. De må ikke være påvirket av ulike nærings- eller privatinteresser i de vurderinger

som ligger til grunn for deres yrkesmessige valg.

Det finnes en bestemmelse med tilsvarende formål i helsepersonelloven § 9 med tilhørende forskrift av 29. august 2005 (om begrensninger i helsepersonells adgang til å motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse) der det fremgår at:

Helsepersonell må verken på egne eller andres vegne motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som er egnet til å påvirke helsepersonells tjenestlige handlinger på en utilbørlig måte.

I motsetning til NTFs etiske reglers § 13, som bare gir en anvisning om at henvisninger må være faglig fundert, oppstiller helsepersonelloven § 9 et uttrykkelig forbud mot også å motta visse typer ytelser, dette for å bidra til å sikre at helsepersonells beslutninger er faglig underbygget.

Etisk råd har mottatt henvendelser som gjelder muligheten til å tilby såkalt henvisningsprovisjon. Eksempelvis kan tenkes at en spesialist ønsker å tilby en henvisende tannlege en fast sum eller prosent av innbetalt pasienthonorar dersom vedkommende henviser pasienter til den aktuelle spesialisten. Slik henvisningsprovisjon vil ikke nødvendigvis være i strid med etiske regler § 13. Bestemmelsen krever at henvisninger må bygge på faglige kriterier, men stiller ikke som krav at faglighet er det eneste kriteriet som kan vektlegges. Dersom en tannlege ville henvist til en

spesialist pga dennes faglige dyktighet uavhengig av godtgjørelsen, er det vanskelig å hevde at henvisningen ikke også er bygget på et faglig skjønn. Intensjonen med bestemmelsen, er at tannlegen ikke må la seg påvirke av f.eks. personlig vinning når han/hun velger hvem han/hun henviser til, men dette fremgår ikke uttrykkelig i dagens regelverk, og er etter Etisk råds vurdering en svakhet ved ordlyden i § 13. I dag vil tilbud/mottak av henvisningsprovisjoner som kan være egnet til å påvirke en tannleges henvisningspraksis på en utilbørlig måte, bare være i strid med § 13 dersom henvisende tannlege ikke også har vektlagt faglige kriterier ved sitt henvisningsvalg.

På bakgrunn av dette, mener Etisk råd at det bør inntas en presisering i § 13 som sikrer at henvisningsprovisjoner og andre former for godtgjørelse som gis som motytelse for pasienthenvisning, og som dermed kan være egnet til å påvirke tannlegers henvisningspraksis på en utilbørlig måte, ikke blir tillatt etter NTFs etiske regler. Dette vil bringe det etiske regelverket mer på linje med helsepersonelloven § 9 med tilhørende forskrifter. Henvisende tannleges uavhengighet vil styrkes når det ikke foreligger økonomiske insentiver for vedkommende til å treffe andre valg enn rent faglige, noe som igjen vil bidra til at pasienter og andre kan ha tillit til at tannlegen tar tilstrekkelige faglige hensyn i sin yrkesutøvelse. Endringen vil ikke bare sikre at inten-

sjonen i § 13 overholdes, men vil også være i tråd med regelverkets § 1 som understreker at en tannleges oppgave er innenfor sitt fagområde å ivareta sine pasientens helse og at hensynet til pasienten må være overordnet andre hensyn.

Etisk råd har foreslått overfor Hovedstyret i NTF et nytt fjerde avsnitt i NTFs etiske regler § 13. Hovedstyret har på møte i september sluttet seg til forslaget, og har derfor besluttet å legge fram for Representantskapet en endring/presisering av § 13 i tråd med dette.

Forslag til ny utforming av etiske reglers § 13 er som følger:

§ 13 Samarbeid med spesialist.

Når en pasient er henvist til spesialist eller annen spesielt kompetent tannlege for en bestemt behandling eller vurdering, skal henvisende tannlege så snart som mulig orienteres om diagnose og utført behandling.

Ytterligere behandling skal ikke utføres uten at henvisende tannlege orienteres.

Henvisning og tilbakevising av pasienter mellom kolleger må bygge på faglige kriterier og pasientens behov for et kontinuerlig helsetilbud.

En tannlege skal verken av tannleger eller andre, kreve eller motta noen form for honorar eller vederlag for å henvise eller anbefale en pasient. Tannlegen skal heller ikke betale noen form for honorar eller vederlag for å få henvist en pasient til seg.

Morten Klepp

og

Sisle Varegg Eide,

Medlemmer av NTFs råd for tannlegeetikk